

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 14/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne zloženom z predsedu Ivana Fiačana a sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditša, Libora Duľu, Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka, Miloša Maďara, Petra Straku, Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského o návrhu **skupiny 30 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky** na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade niektorých ustanovení zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s Ústavou Slovenskej republiky takto

r o z h o d o l :

1. Návrh v rozsahu o vyslovenie nesúlady § 42 ods. 2 písm. d) a m), § 44 písm. e), § 45 ods. 2 písm. a) v časti slovného spojenia „disciplinárny poriadok“, § 49 ods. 1 a 2, § 51 ods. 1 druhej vety v časti slovného spojenia „obvodná komora, v ktorej pôsobnosti má žiadateľ trvalý pobyt“, § 51 ods. 4 v časti slovného spojenia „Obvodná komora“, § 51 ods. 5 v časti slovného spojenia „Obvodná komora“, § 51 ods. 7 v časti slovného spojenia „Obvodná komora“, § 51 ods. 8 tretej vety v časti slova „Komora“, § 51 ods. 9 v časti slovného spojenia „Obvodná komora“, § 51 ods. 11 v časti slovného spojenia „obvodnej komore“, § 51 ods. 12 v časti slovného spojenia „obvodnej komore“, § 74 ods. 2 písm. l) v časti „komore“, § 77 ods. 1 v časti slovného spojenia „vydaným komorou“ a § 77 ods. 2 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1 a čl. 71 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 71 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

2. Návrh v rozsahu o vyslovenie nesúlady § 17 ods. 1 písm. g), § 43 ods. 1 a § 51 ods. 4 písm. d) v spojení s § 51 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 29 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov

1. Ústavnému súdu bol 2. októbra 2023 doručený návrh 30 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „skupina poslancov“) z 29. septembra 2023 na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorým navrhujú vysloviť nesúlad niektorých ustanovení zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poľovníctve“) s ústavou.

2. Prvá časť namietaných ustanovení zákona o poľovníctve sa týka prenosu štátnej správy na Slovenskú poľovnícku komoru. Skupina poslancov tak navrhuje vysloviť nesúlad § 42 ods. 2 písm. d) a m), § 44 písm. e), § 45 ods. 2 písm. a) v časti slovného spojenia „disciplinárny poriadok“, § 49 ods. 1 a 2, § 51 ods. 1 druhej vety v časti slovného spojenia „obvodná komora, v ktorej pôsobnosti má žiadateľ trvalý pobyt“, § 51 ods. 4 v časti slovného spojenia „Obvodná komora“, § 51 ods. 5 v časti slovného spojenia „Obvodná komora“, § 51 ods. 7 v časti slovného spojenia „Obvodná komora“, § 51 ods. 8 tretej vety v časti slova „Komora“, § 51 ods. 9 v časti slovného spojenia „Obvodná komora“, § 51 ods. 11 v časti slovného spojenia „obvodnej komore“, § 51 ods. 12 v časti slovného spojenia „obvodnej komore“, § 74 ods. 2 písm. l) v časti „komore“, § 77 ods. 1 v časti slovného spojenia „vydaným komorou“ a § 77 ods. 2 zákona o poľovníctve s čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 71 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 71 ods. 2 ústavy.

3. Druhá časť namietaných ustanovení zákona o poľovníctve sa týka povinného členstva v Slovenskej poľovníckej komore. Skupina poslancov tak navrhuje vysloviť nesúlad § 17 ods. 1 písm. g), § 43 ods. 1 a § 51 ods. 4 písm. d) v spojení s § 51 ods. 1 zákona o poľovníctve s čl. 29 ods. 1 a 3 ústavy.

I.1. Nesúlad prenosu štátnej správy na Slovenskú poľovnícku komoru s čl. 1 ods. 1 a čl. 71 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 71 ods. 2 ústavy:

4. Podľa § 42 ods. 2 zákona o poľovníctve Slovenská poľovnícka komora (ďalej len „komora“) plní úlohy na úseku poľovníctva, ktoré jej vyplývajú zo zákona a zo stanov komory; dbá pritom na to, aby boli zachované historické hodnoty a tradície poľovníctva, najmä... d) vydáva poľovné lístky, predlžuje platnosť poľovných lístkov a odníma ich,... m) rieši disciplinárne previnenia držiteľov poľovných lístkov prostredníctvom disciplinárnej komisie.

5. Podľa § 51 ods. 1 druhej vety zákona o poľovníctve poľovný lístok vydáva, predlžuje jeho platnosť a odníma obvodná komora, v ktorej pôsobnosti má žiadateľ trvalý pobyt. Ďalšie namietané odseky § 51 zákona o poľovníctve ustanovujú podmienky vydania, predĺženia a odňatia poľovného lístka. Podľa § 74 ods. 2 písm. l) zákona o poľovníctve okresný úrad navrhuje komore odobratie poľovného lístka.

6. Podľa § 44 písm. e) zákona o poľovníctve orgánom komory je disciplinárna komisia. Podľa § 45 ods. 2 písm. a) zákona o poľovníctve snem komory... schvaľuje... disciplinárny poriadok. Podľa § 49 ods. 1 a 2 zákona o poľovníctve (i) disciplinárna komisia komory rieši disciplinárne previnenia držiteľov poľovných lístkov podľa disciplinárneho poriadku komory a (ii) počet a kvalifikáciu členov disciplinárnej komisie, jej pôsobnosť, postup pri riešení disciplinárnych

previnení a druhy disciplinárnych opatrení upraví disciplinárny poriadok komory. Podľa § 77 ods. 1 zákona o poľovníctve disciplinárnym previnením je konanie držiteľa poľovného lístka, ktoré nevykazuje znaky trestného činu, priestupku podľa § 76 alebo iného správneho deliktu podľa § 78 a je v rozpore s disciplinárnym poriadkom vydaným komorou. Podľa § 77 ods. 2 zákona o poľovníctve disciplinárne previnenie rieši komora podľa disciplinárneho poriadku.

7. Podľa skupiny poslancov v ústave absentuje možnosť prenosu výkonu štátnej správy na iné subjekty ako obec alebo vyšší územný celok. Zákony prenášajúce výkon verejnej moci na organizácie ústavne nezriadených foriem samosprávy preto odporujú garancii právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy. Skupina poslancov uvádza, že ak dochádza k prenosu miestnej štátnej správy na obce alebo vyššie územné celky, podľa čl. 71 ods. 1 ústavy náklady takto preneseného výkonu uhrádza štát a podľa čl. 72 ods. 2 ústavy takto prenesený výkon štátnej správy riadi a kontroluje vláda. V podmienkach komory nedochádza k financovaniu preneseného výkonu štátnej správy štátom, keďže v zmysle § 42 ods. 2 zákona o poľovníctve komora svoju činnosť zabezpečuje predovšetkým z vlastných príjmov. Tiež nedochádza ku kontrole komory vládou a príslušné ministerstvo sa od kontrolnej právomoci komory dištancuje s argumentom, že ide o nezávislú profesijnú organizáciu. Skupina poslancov zdôrazňuje, že vydávanie poľovných lístkov a riešenie disciplinárnych previnení ich držiteľov pred vznikom komory vykonával priamo štát. Prenosom týchto právomocí na komoru došlo k prekročeniu ústavného rámca. Komora by podľa skupiny poslancov nemala byť oprávnená vykonávať činnosti, ktoré možno považovať za klasický výkon štátnej správy.

I.2. Nesúlad povinného členstva v Slovenskej poľovníckej komore s čl. 29 ods. 1 a 3 ústavy:

8. Podľa § 17 ods. 1 písm. g) zákona o poľovníctve zmluva o užívaní poľovného revíru zaniká ukončením členstva užívateľa poľovného revíru v komore. Podľa § 43 ods. 1 zákona o poľovníctve členom komory je fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa podieľa na chove zveri, starostlivosti o zver a jej životné prostredie vrátane jej lovu. Podľa § 51 ods. 4 písm. d) obvodná komora vydá poľovný lístok osobe, ktorá preukáže, že je členom komory.

9. Skupina poslancov ústavný súd žiada o opätovné prehodnotenie vyňatia združovania poľovníkov v komore spod režimu čl. 29 ods. 1 a 3 ústavy tak, ako k tomu ústavný súd dospel v náleze č. k. PL. ÚS 19/2014-83 zo 16. marca 2016. Podľa skupiny poslancov namietané ustanovenia obmedzujú právo slobodne sa združovať, keďže každý, kto sa podieľa na poľovníctve, musí byť členom komory. Bez členstva nemožno získať poľovný lístok a ukončením členstva sa zrušuje zmluva o užívaní poľovného revíru. Poľovníci tak nemajú inú možnosť, ako sa združovať v komore, hoci združovanie patrí k základným právam, no nie k povinnostiam. Ak by ústavný súd vyslovil, že prijatím zákona o poľovníctve došlo k protiústavnému prenosu štátnej správy na komoru, znamenalo by to, že administratívna právomoc vydávať, predlžovať a odnímať poľovnícke lístky a disciplinárna právomoc boli komore zverené bez ústavného základu. V dôsledku toho by popri pochybnej integrácii komory v štátnych štruktúrach absentovalo ďalšie z kritérií aplikovateľnosti čl. 11 dohovoru. Podľa skupiny poslancov sa mnohí členovia komory cítia byť nútení do členstva a podľa ich mienky jeho cieľom je len neadekvátny výber poplatkov, s ktorými komora nakladá nehospodárne a netransparentne. Pritom aj riešenie disciplinárnych previnení disciplinárnou komisiou je len zdrojom príjmov komory.

10. Skupina poslancov podotýka, že v rámci výkonu samosprávy sú bežne subjekty, u ktorých je povinné členstvo. Ide však o verejnoprávne korporácie záujmovej samosprávy (profesijné komory), ktorých typickým znakom je súvis s výkonom slobodného povolania. Okrem toho existujú aj také komory, ktoré síce súvisia s výkonom určitého povolenia, no členstvo v nich je dobrovoľné (lekárske komory). Hlavným poslaním profesijnej komory je chrániť profesijné záujmy svojich členov a dohliadať nad profesionalitou výkonu ich činnosti. Tieto znaky však nemožno aplikovať na poľovnícku komoru, ktorej existencia nesúvisí s výkonom slobodného povolania a jej zaradenie medzi profesijné komory je nevhodné. Pritom treba vnímať, že v prípade výkonu slobodných povolání je regulovaná zárobková činnosť členov komory a striktnjšou reguláciou sa dosahuje zvýšená ochrana tretích osôb, ktoré využívajú služby členov profesijných komôr. Výkon poľovného práva však nemá znaky slobodného povolania. Ide skôr o voľnočasovú aktivitu.

II.

Predbežné prerokovanie návrhu na začatie konania

11. Ústavný súd v pléne podľa čl. 131 ods. 1 ústavy, § 7 ods. 1 písm. a) a § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval návrh skupiny poslancov. Návrh, ktorý bol ústavnému súdu doručený 2. októbra 2023, podala v predposledný deň ich volebného obdobia päťina poslancov národnej rady tak, ako to predpokladá čl. 130 ods. 1 písm. a) ústavy a § 74 písm. a) zákona o ústavnom súde. Skupina poslancov jedného z nich poverila na zastupovanie podľa § 35 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Návrh obsahuje všetky náležitosti podľa § 43 ods. 1 a § 75 zákona o ústavnom súde.

12. V rozsahu, v ktorom skupina poslancov navrhuje vysloviť nesúlad prvej časti namietaných ustanovení zákona o poľovníctve, neboli zistené žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné návrh odmietnuť. Preto bol návrh v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde prijatý na ďalšie konanie.

13. V rozsahu, v ktorom skupina poslancov navrhuje vysloviť nesúlad § 17 ods. 1 písm. g), § 43 ods. 1 a § 51 ods. 4 písm. d) v spojení s § 51 ods. 1 zákona o poľovníctve s čl. 29 ods. 1 a 3 ústavy, ústavný súd nálezom č. k. PL. ÚS 19/2014 zo 16. marca 2016 nevyhovел návrhu skupiny poslancov, ktorým žiadali vysloviť nesúlad § 17 ods. 1 písm. g), § 43 ods. 1 a § 51 ods. 4 písm. d) v spojení s § 51 ods. 1 zákona o poľovníctve a čl. 29 ods. 1 a 3 ústavy.

14. Namietané ustanovenia zákona o poľovníctve sa oproti jeho zneniu z času, keď bol ich nesúlad s ústavou posúdený uvedeným nálezom ústavného súdu, nezmenili. Rovnako nedošlo k zmene čl. 29 ods. 1 a 3 ústavy. Napokon i argumentácia skupiny poslancov sa zhoduje s tou, s ktorou sa ústavný súd vysporiadal nálezom č. k. PL. ÚS 19/2014. Sama skupina poslancov argumentuje, že ústavný súd žiada o opätovné prehodnotenie vyňatia združovania poľovníkov v komore spod režimu čl. 29 ods. 1 a 3 ústavy tak, ako k tomu ústavný súd dospel v náleze č. k. PL. ÚS 19/2014. Rozsah a dôvody návrhu skupiny poslancov je preto zhodný s rozsahom (namietané ustanovenia zákona o poľovníctve) a dôvodmi (rovnaké ustanovenia ústavy a obsahom takmer zhodná argumentácia), s ktorými sa ústavný súd už vysporiadal v náleze č. k. PL. ÚS 19/2014. Návrh sa tak vo svojej druhej časti týka veci, o ktorej už ústavný súd vecne

rozhodol. To v tomto rozsahu zakladá neprípustnosť návrhu skupiny poslancov na začatie konanie podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde. Preto bol návrh v rozsahu svojej druhej časti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutý.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2023

Ivan Fiačan
predseda Ústavného súdu
Slovenskej republiky